

Director, XEVI XIRGO Subdirectors, JOSEP MARIA FLORES, LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP MARTINOY, CARLES RIBERA	SECCIONS: Política, PEPA MASÓ; Europa-Món, PILAR ESTEBAN; Economia, JOAN ARMENGOL; Opinió, TONI BROSA; Societat, CARLES SABATÉ; Cultura, Espectacles, JAUME VIDAL; Comunicació, GEMMA BUSQUETS; Disseny, MANEL CASTILLA; Fotografia, ROBERT RAMOS; Documentació, CARME TORNIS; Delegada a Madrid, MONTSE OLIVA; AVUI.CAT, JORDI PALMER; President del Consell Editorial, VICENT SANCHIS	REDACCIÓ I SEU SOCIAL: Tàpies, 2 - 08001 Barcelona CENTRALETA Tel. 93 316 39 00 ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80 - Fax: 972 18 64 40	PUBLICITAT: HERMES COMUNICACIONS, S.A. Santa Eugènia, 42. 17005 Girona. Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.
---	---	---	---

**FER REALITAT ELS SOMNIS DE FUTUR
PASSA PER APRENDRE DELS
TESTIMONIS DEL PASSAT**

Josep Maria Solé i Sabaté

Catedràtic d'història contemporània de la UAB

Ens calen més memòries

Per enfrontar-nos a la ignorància i oblit del passat ens cal tenir més memòries. De tot i de tots, homes i dones, polítics o no, des de qui va lluitar per fer front a la consolidació de la dictadura franquista fins a qui hi va col·laborar. Del món de la cultura, del folklore, universitari, pagès o obrer, esportiu o social, del treball i de la festa. De l'exili i de l'interior. Ens cal recuperar el temps de tot per conèixer el que no fou possible de realitzar per culpa d'un cop d'Estat militar fracassat que en arribar a Catalunya també es va convertir en una guerra civil entre catalans, que esborrà com una tempesta destructora l'anhel d'una Catalunya sòlida, unida en l'essencial, que culminava la Renaixença cultural amb el progrés econòmic i l'autonomia política. Aleshores es va produir un trencament cultural i espiritual que ara anem pel camí de superar altre cop.

PARLANT DEL FINAL de la guerra ençà i d'una forma general, sense les memòries d'en Maurici Serra-hima no podríem refer la por ferotge que paralitzava consciències i frenava el redreçament de la nostra llengua i cultura, l'actitud de certa gent de ciència i cultura que van passar-se al franquisme, als vencedors, malgrat tot el que

suposava, per raons íntimes i personals, en alguns casos, en molts més altres per oportunisme polític i avarícia econòmica. L'Espanya negra, excloent i genocida sempre ha pagat bé els seus lacais. Sense el que ha escrit Joan Triadú, no sabríem que per salvar la llengua del país davant l'intent d'assassinar-la, que comptava amb oportuns còmplices –des de la universitat a l'escola o els instituts i massa i de tota mena de col·legis religiosos–, hi va haver un poble fidel, format per gent senzilla i treballadora, per poetes i escriptors obligats al silenci, per modestos capellans que no obeïen el que deien les autoritats eclesiàstiques segrestades per la pompa púrpura i l'agraïment per haver salvat la pell. Un país que se salvava per actes com el que va fer en Triadú: convertir el menjador de casa seva, acabat de casar, en aula per mantenir vives les paraules.

L'ALBERT MANENT HA RECOLLIT testimonis i memòries d'altri, a part de les seves, un ventall que situa cadascú al seu lloc. Aquest és un altre camí. Recuperar memòries, tot dictant-les com han fet Jordi Carbonell o Martí de Riquer, o, d'una forma més d'assaig que fent records o radiografia de la seva vida i actuació, Jordi Pujol. Les memòries narren la vida d'un

CARLOTA BOADA

mateix, d'un que és el protagonista, han de tractar el que ell va viure. Ens permeten anar de la bonesa d'un Joan Raventós, així li ha provat al socialisme català, al resistencialisme d'un Gregori López Raimundo i un món clos ideològic. De la mantega esportiva d'un Samaranch –quedar bé amb

tothom– a les *Memòries inacabades* d'un Josep Benet que mai no va tenir pèls a la llengua i que, en el pròleg, situava els principis sectaris –afortunadament superats– del Memorial Democràtic.

NO TENIM LES MEMÒRIES, per ara, de l'admirat Josep Maria Ainaud

de Lasarte. Ens permetrien situar els nuclis nazis i de resistència immediata a la Catalunya de postguerra, amb voluntaris torturadors i després fanàtics franquistes com Pau Porta, que més tard passà per l'Espanyol i la Federació Espanyola de Futbol, fins el rars viaranys de certs cenetistes que s'acomodaren al règim. I així milers d'experiències d'ells i molts més. Cal recordar les memòries de qui havia guanyat la guerra, honestes però inquietants, d'Esther Tusquets, que exposa del museu nazi familiar al seu pas a Falange, al PSUC, per finalment tornar a mare i patir pel futur de la llengua castellana. Mare de Déu! El tema és inacabable, Oriol Bohigas, Josep Vallverdú i molts més que no tenim. I encara tot l'exili. L'altra via es completar-ho amb biografies, la més recent la d'Anton Cañellas feta per en Josep M. Puigjaner, aquest cop des del vesant demòcrata-cristià. Tot amb un objectiu únic: que hom sàpiga que la Catalunya que somia amb un futur pròsper, més just i més lliure, és possible. Tot i havent de superar temps i comportaments que només podem conèixer de forma vivencial des del record de la memòria, dels qui la visqueren i l'actuació dels qui en foren protagonistes. El camí és la recerca, els testimonis, les biografies.

La piràmide malmesa del faraó Mubàrak

J. J. Navarro Arisa

Periodista

Fa dues setmanes, en aquesta mateixa pàgina, assenyalàvem que Egipte era un dels candidats més probables al contagi de la revolta tunisiana. Així ha estat. Des del 25 de gener,

una revolta popular massiva reclama la fi de la dictadura de Hosni Mubàrak, que ha mantingut les llibertats dels egipcis segrestades durant els darrers trenta anys.

El futur d'Egipte és incert, sobretot des que les manifestacions populars van degenerar aquesta setmana en enfrontaments violents entre els opositors i els partidaris de Mubàrak, que dimarts passat va anunciar que no

es tornaria a presentar a la reelecció. L'intent del dictador egipci de guanyar temps aferrant-se al poder uns quants mesos més sembla haver estat inútil. El poble insisteix a exigir la seva marxa, i les manifestacions convocades avui mateix poden suposar una nova inflexió en el procés de canvi.

Les repercussions internacionals de la revolta egípcia no són negligibles. El país ha estat un pilar

central de l'estratègia occidental en el món àrab i al Pròxim Orient, no només per haver arribat a la pau amb Israel i pel seu alineament amb els Estats Units, sinó també per la seva cooperació amb els règims autoritaris, rics en petroli i prooccidentals d'Àrabia. Ara la possibilitat d'un canvi a Egipte desperta els fanatismes de la revolució del 1979 a Iran, on l'enferrocament de la monar-

quia del xa Reza Pahlevi va donar lloc a un règim teocràtic de fonamentistes islàmics antioccidentals i antiisraelians.

Tanmateix, Egipte no és Iran. És fals que el radicalisme islàmic sigui l'única alternativa possible a la dictadura de Mubàrak. La societat egípcia és prou complexa i diversa perquè la transició democràtica sigui possible. El principal risc immediat és la combinació d'enfrontaments

violents i aparició d'un buit de poder. La tardana i feble reacció dels Estats Units i la Unió Europea, que haurien d'haver forçat Mubàrak a emprendre reformes abans no fos massa tard, complica encara més el futur.

L'esfondrament de la piràmide del faraó egipci ja és un fet, i potser serà també un pas més en l'onada de canvis que sacseja les autocràcies del món àrab.